

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Медичний інститут

Кафедра терапевтичних та хірургічних дисциплін

2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Сестринська практика»

3 курс

Спеціальність 222 «Медицина»

Розробник
Завідувач кафедри розробника
Гарант освітньої програми
Директор інституту
Начальник НМВ

Фролов Ю. А.
Зак М.Ю.
Клименко М.О.
Грищенко Г.В.
Шкірчак С.І.

Миколаїв – 2019 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Характеристика дисципліни	
Найменування дисципліни	Сестринська практика	
Галузь знань	22 «Охорона здоров'я»	
Спеціальність	222 «Медицина»	
Спеціалізація (якщо є)		
Освітня програма	Медицина	
Рівень вищої освіти	Магістр	
Статус дисципліни	Нормативна	
Курс навчання	3-й	
Навчальний рік	2019-2020	
Номери семестрів:	Денна форма	Заочна форма
	6-й	-
Загальна кількість кредитів ЄКТС/годин	3 кредити / 90 годин	
Структура курсу:	Денна форма	Заочна форма
	- лекції	-
	- практичні заняття - годин самостійної роботи студентів	30 год. 60 год.
Кількість навчальних блоків	3	
Відсоток аудиторного навантаження	33,3%	
Мова викладання	українська	
Форма проміжного контролю (якщо є)	Підсумок за блоком	
Форма підсумкового контролю	Диференційований залік – 6-й семестр	

2. Мета, завдання та заплановані результати навчання

2.1. **Метою** навчальної дисципліни «Сестринська практика» є опанування студентом основних прийомів професійної діяльності медичної сестри на основі глибокого знання та розуміння особливостей функціонування організму хворої людини. Формування у студентів морально-етичних та деонтологічних якостей при професійному спілкуванні з хворим.

2.2. **Завданнями** вивчення дисципліни «Сестринська практика» є:

- Оволодіння студентами основними знаннями щодо обов'язків середнього медичного персоналу терапевтичного, хірургічного, педіатричного відділень стаціонару.
- Набуття основних практичних навичок медичної сестри терапевтичного, хірургічного, педіатричного відділень стаціонару.
- Поглиблення теоретичних знань, необхідних для організації комфортних умов перебування хворого у стаціонарі та забезпечення необхідного догляду за ним на всіх етапах лікування.
- Формування у студентів морально-етичних та деонтологічних якостей при професійному спілкуванні з хворим.

Передумови вивчення дисципліни (міждисциплінарні зв'язки). Відповідно до навчального плану, проходження сестринської практики передбачено у VІ семестрі, коли студентом набуті відповідні знання з основних базових дисциплін: медичної біології, анатомії та фізіології людини, мікробіології, вірусології та імунології, топографічної анатомії, фармакології та догляду за хворими, з якими інтегрується програма виробничої практики. У свою чергу, сестринська практика формує засади подальшого вивчення студентом клінічних дисциплін – пропедевтики внутрішньої медицини, хірургії, педіатрії, медичної психології, внутрішньої медицини, інфекційних хвороб, онкології, анестезіології та інтенсивної терапії, що передбачає інтеграцію з цими дисциплінами, та формування умінь застосовувати знання в процесі подальшого навчання та у професійній діяльності.

Очікувані результати навчання. В результаті вивчення дисципліни студенти мають:

- оволодіти основними принципами медичної деонтології;
- принципами фахової субординації в системі «лікар – медична сестра – молодший медперсонал»;
- навичками спілкування з хворими різного віку та їх родичами;
- навичками комунікації з невиліковним пацієнтом та його близькими;
- навичками дотримання лікувально–охоронного та забезпечення санітарно–гігієнічного режиму основних підрозділів педіатричного, терапевтичного та хірургічного стаціонару;
- **знати:**
- Структуру та функціонування основних підрозділів терапевтичного, хірургічного, педіатричного стаціонару
- Проведення професійної діяльності у соціальній взаємодії оснований на гуманістичних і етичних засадах; ідентифікувати майбутню професійну діяльність як соціально значущу для здоров'я людини.
- Застосовування знання з загальних та фахових дисциплін у професійній діяльності
- Дотримання норм санітарно-гігієнічного режиму та вимог техніки безпеки при здійсненні професійної діяльності.
- Використовування результатів самостійного пошуку, аналізу та синтезу інформації з різних джерел для рішення типових завдань професійної діяльності
- Аргументування інформації для прийняття рішень, нести відповідальність за них у

стандартних і нестандартних професійних ситуаціях; дотримуватися принципів деонтології та етики у професійній діяльності

- Норми спілкування у професійній взаємодії з колегами, керівництвом, ефективно працювати у команді.

- **вміти:**

- заповнити документацію, яка ведеться медичною сестрою в різних відділеннях терапевтичного, хірургічного та педіатричного стаціонарів, та їх підрозділах
- провести термометрію, вимірювання артеріального тиску, дослідження пульсу із внесенням даних до температурного листка; демонструвати навички взяття загального аналізу крові, аналізу крові на вміст цукру, на біохімічні та бактеріологічні дослідження;
- підготувати маніпуляційний стіл до роботи;
- виконати підшкірну, внутрішньом'язову ін'єкцію;
- провести внутрішньовенне струминне введення ліків;
- скласти і заповнити систему для внутрішньовенного краплинного введення ліків;
- провести дезінфекцію, передстерилізаційне очищення інструментарію;
- здійснити контроль якості передстерилізаційного очищення інструментарію на наявність крові та миючих засобів;
- провести стерилізацію інструментарію для багаторазового використання;
- підготувати хворого до проведення гастроскопії, ректороманоскопії, колоноскопії, ультразвукового дослідження органів черевної порожнини;
- застосувати очисну, сифонну клізми
- підготувати хворого та обладнання і провести шлункове та дуодентальне зондування
- підготувати зонди, катетери, наконечники до маніпуляцій;
- записати електрокардіограму та інтерпретувати отримані результати
- провести профілактику пролежнів
- здійснити найпростіші реанімаційні заходи: штучне дихання методом —із рота в рот та —з рота в ніс, непрямий масаж серця;
- надати першу допомогу при отруєннях, тепловому і сонячному ударах, при утопленнях, при електротравмі.

- **мати компетенції.** Розроблена програма відповідає **освітньо-професійній програмі (ОПП)** та орієнтована на формування **компетентностей:**

- **загальні (ЗК) – ЗК 3, 4, 5, 8, для ОК 54, ОК55, ОК56 ОПП:**

ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК5. Здатність приймати обгрунтоване рішення; працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії.

ЗК8. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

- **фахові компетентності (ФК) щодо ОК54, ОК55, ОК56: ФК 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 11:**

ФК1. Навички опитування пацієнта.

ФК2. Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.

ФК3. Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.

ФК4. Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні захворювань.

ФК5. Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні захворювань.

ФК6. Здатність до визначення принципів та характеру лікування захворювань.

ФК7. Здатність до діагностування невідкладних станів.

ФК11. Навички виконання медичних маніпуляцій.

Відповідно до ОПП, очікувані **програмні результати навчання (ПРН)** включають вміння **ПРН 11, 13-18, 22, 25, 28, 30, 32, 33, 35, 41 ОПП**:

ПРН11	<p>Збирати дані про скарги пацієнта, анамнез хвороби, анамнез життя (в тому числі професійний анамнез), за умов закладу охорони здоров'я, його підрозділу або вдома у хворого, використовуючи результати співбесіди з пацієнтом, за стандартною схемою опитування хворого. За будь-яких обставин (в закладі охорони здоров'я, його підрозділі, вдома у пацієнта та ін.), використовуючи знання про людину, її органи та системи, за певними алгоритмами:</p> <ul style="list-style-type: none"> • збирати інформацію про загальний стан пацієнта (свідомість, конституція) та зовнішній вигляд (огляд шкіри, підшкірного жирового шару, пальпація лімфатичних вузлів, щитовидної та молочних залоз); <p>оцінювати психомоторний та фізичний розвиток дитини;</p> <ul style="list-style-type: none"> • обстежувати стан серцево-судинної системи (огляд та пальпація ділянки серця та поверхневих судин, визначення перкуторних меж серця та судин, аускультация серця та судин); • обстежувати стан органів дихання (огляд грудної клітки та верхніх дихальних шляхів, пальпація грудної клітки, перкусія та аускультация легенів); • обстежувати стан органів черевної порожнини (огляд живота, пальпація та перкусія кишок, шлунку, печінки, селезінки, пальпація підшлункової залози, нирок, органів малого тазу, пальцеве дослідження прямої кишки); <p>обстежувати стан кістково-м'язового апарату (огляд та пальпація); обстежувати стан нервової системи; обстежувати стан сечостатевої системи;</p> <ul style="list-style-type: none"> • оцінювати стан внутрішньоутробного розвитку плоду за даними розрахунку маси плоду та аускультация його серцебиття.
ПРН13	<p>В умовах закладу охорони здоров'я, його підрозділу та серед прикріпленого населення:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вміти виділити та зафіксувати провідний клінічний симптом або синдром (за списком 1) шляхом прийняття обґрунтованого рішення, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані фізикального обстеження хворого, знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм. • Вміти встановити найбільш вірогідний або синдромний діагноз захворювання (за списком 2) шляхом прийняття обґрунтованого рішення, за допомогою співставлення зі стандартами, використовуючи попередні дані анамнезу хворого та дані огляду хворого, на основі провідного клінічного симптому або синдрому, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.
ПРН14	<p>В умовах закладу охорони здоров'я, його підрозділу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Призначити лабораторне та/або інструментальне обстеження хворого (за списком 4) шляхом прийняття обґрунтованого рішення, на підставі найбільш вірогідного або синдромного діагнозу, за стандартними схемами, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм. • Здійснювати диференціальну діагностику захворювань (за списком 2) шляхом прийняття обґрунтованого рішення, за певним алгоритмом,

	<p>використовуючи найбільш вірогідний або синдромний діагноз, дані лабораторного та інструментального обстеження хворого, знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.</p> <ul style="list-style-type: none"> Встановити попередній клінічний діагноз (за списком 2) шляхом прийняття обґрунтованого рішення та логічного аналізу, використовуючи найбільш вірогідний або синдромний діагноз, дані лабораторного та інструментального обстеження хворого, висновки диференціальної діагностики, знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.
ПРН15	Визначати необхідний режим праці та відпочинку при лікуванні захворювання (за списком 2), у умовах закладу охорони здоров'я, вдома у хворого та на етапах медичної евакуації, у т. ч. у польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
ПРН16	Визначати необхідне лікувальне харчування при лікуванні захворювання (за списком 2), в умовах закладу охорони здоров'я, вдома у хворого та на етапах медичної евакуації, у т. ч. у польових умовах на підставі попереднього клінічного діагнозу, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
ПРН17	<p>Визначати характер лікування (консервативне, оперативне) захворювання (за списком 2), в умовах закладу охорони здоров'я, вдома у хворого та на етапах медичної евакуації, у т. ч. у польових умовах на підставі попереднього клінічного діагнозу, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.</p> <p>Визначати принципи лікування захворювання (за списком 2), в умовах закладу охорони здоров'я, вдома у хворого та на етапах медичної евакуації, у т. ч. польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.</p>
ПРН18	Встановити діагноз (за списком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану людини, за будь-яких обставин (вдома, на вулиці, закладі охорони здоров'я, його підрозділі), у т. ч. в умовах надзвичайної ситуації, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу, використовуючи стандартні методики фізикального обстеження та можливого анамнезу, знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.
ПРН22	Виконувати медичні маніпуляції (за списком 5) в умовах лікувальної установи, вдома або на виробництві на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення та використовуючи стандартні методики.

ПРН25	<p>Формувати, в умовах закладу охорони здоров'я, його підрозділу на виробництві, використовуючи узагальнену процедуру оцінки стану здоров'я людини, знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення, серед закріпленого контингенту населення:</p> <p>диспансерні групи хворих; групи здорових людей, що підлягають диспансерному нагляду (новонароджені, діти, підлітки, вагітні, представники професій, що мають проходити обов'язковий диспансерний огляд).</p>
ПРН28	<p>Організовувати проведення серед закріпленого контингенту населення заходів вторинної та третинної профілактики, використовуючи узагальнену процедуру оцінки стану здоров'я людини (скринінг, профілактичний медичний огляд, звернення за медичною допомогою), знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення, в умовах закладу охорони здоров'я, зокрема:</p> <p>формувати групи диспансерного нагляду; організовувати лікувально-оздоровчі заходи диференційовано від групи диспансеризації.</p>
ПРН30	<p>Проводити в умовах закладу охорони здоров'я, його підрозділу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • виявлення і ранню діагностику інфекційних захворювань (за списком2); * первинні протиепідемічні заходи в осередку інфекційної хвороби.
ПРН32	<p>В закладі охорони здоров'я, або вдома у хворого на підставі отриманих даних про стан здоров'я пацієнта, за допомогою стандартних схем, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення:</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначати тактику обстеження та вторинної профілактики хворих, що підлягають диспансерному нагляду; • визначати тактику обстеження та первинної профілактики здорових осіб, що підлягають диспансерному нагляду; • розраховувати та призначати необхідні продукти харчування дітям першого року життя.
ПРН33	<p>Визначати наявність та ступінь обмежень життєдіяльності, виду, ступеню та тривалості непрацездатності з оформленням відповідних документів, в умовах закладу охорони здоров'я на підставі даних про захворювання та його перебіг, особливості професійної діяльності людини.</p>
ПРН35	<p>На території обслуговування за стандартними методиками описових, аналітичних епідеміологічних та медико-статистичних досліджень:</p> <ul style="list-style-type: none"> • проводити скринінг щодо виявлення найважливіших неінфекційних захворювань; • оцінювати в динаміці та при співставленні з середньо статичними даними показники захворюваності, в тому числі хронічними неінфекційними захворюваннями, інвалідності, смертності, інтегральні показники здоров'я; <p>виявляти фактори ризику виникнення та перебігу захворювань; формувати групи ризику населення.</p>
ПРН41	<p>В умовах закладу охорони здоров'я або його підрозділу за стандартними методиками:</p> <ul style="list-style-type: none"> • проводити відбір та використовувати уніфіковані клінічні протоколи щодо надання медичної допомоги, що розроблені на засадах доказової медицини;

	<ul style="list-style-type: none"> • приймати участь у розробці локальних протоколів надання медичної допомоги; • проводити контроль якості медичного обслуговування на основі статистичних даних, експертного оцінювання та даних соціологічних досліджень з використанням індикаторів структури, процесу та результатів діяльності; • визначати фактори, що перешкоджають підвищенню якості та безпеки медичної допомоги.
--	--

3. Програма навчальної дисципліни

Організація навчального процесу здійснюється за європейською кредитною трансферно-накопичувальною системою (ЄКТС).

Програма навчальної дисципліни складається з трьох блоків:

Блок 1. Сестринська практика у терапевтичному відділенні стаціонару

Тема 1. Морально-етичні та законодавчі засади медсестринства в Україні. Організація роботи та обов'язки медичної сестри основних структурних підрозділів терапевтичного стаціонару. Організація харчування хворих у стаціонарі. Лікувальне харчування.

Етичні основи сестринської справи. Етичний Кодекс медичної сестри України. Кодекс міжнародної Ради медичних сестер. Клятва Флоренс Найтінгейл. Моральна та правова відповідальність медичної сестри перед суспільством. Гарантії та захист законних прав медичної сестри. Перелік наказів Міністерства охорони здоров'я України, які регламентують діяльність медичної сестри терапевтичного відділення. Структура і функції терапевтичного стаціонару. Основні підрозділи терапевтичного стаціонару: приймальне відділення, відділення терапевтичного профілю, діагностичні відділення, клінічні лабораторії. Обов'язки медичної сестри основних підрозділів терапевтичного стаціонару. Перелік документації, яка ведеться медичною сестрою в різних підрозділах терапевтичного стаціонару. Основні правила зберігання медикаментозних препаратів та інструментарію. Обов'язки медичної сестри з підтримання лікувально-охоронного та санітарно-гігієнічного режимів терапевтичного відділення. Основні принципи лікувального харчування (принцип оберігання, принцип коригування, принцип заміщення). Організація лікувального харчування у стаціонарі. Дієтичні столи та індивідуальні дієти. Штучне харчування.

Тема 2. Обов'язки та дії постової й маніпуляційної медичної сестри терапевтичного відділення. Особливості роботи процедурного кабінету терапевтичного відділення та обов'язки медичної сестри щодо їх забезпечення.

Організація роботи поста медичної сестри. Документація, яка заповнюється постовою сестрою, правила її ведення. Реєстрація пацієнтів, які поступають у відділення. Термометрія, вимірювання артеріального тиску, дослідження пульсу із внесенням даних до температурного листка. Робота з листком призначень. Правила забезпечення пацієнтів таблетованими та розчинними лікарськими препаратами. Організація роботи сестри маніпуляційного кабінету. Основна документація маніпуляційного кабінету. Правила зберігання та обліку медикаментозних засобів і медичного інструментарію у маніпуляційному кабінеті. Виписування, облік та зберігання сильнодіючих, наркотичних та отруйних речовин згідно з діючим наказом. Методика і техніка взяття загального аналізу крові, аналізу крові на вміст цукру, на біохімічні та бактеріологічні дослідження. Підготовка маніпуляційного стола до роботи. Техніка виконання підшкірних,

внутрішньом'язових, внутрішньовенних вливань. Основні вимоги до проведення дезінфекції, передстерилізаційного очищення інструментарію. Контроль якості передстерилізаційного очищення інструментарію на наявність крові та миючих засобів. Стерилізація інструментарію для багаторазового використання.

Тема 3. Обов'язки медичної сестри із забезпечення діагностичного процесу у терапевтичному стаціонарі.

Основні правила підготовки хворого до проведення гастроскопії, ректороманоскопії, колоноскопії, ультразвукового дослідження органів черевної порожнини. Основні види клізм та правила їх застосування. Підготовка хворих та необхідного обладнання для взяття калу на яйця гельмінтів, приховану кров, копрограму. Правила взяття аналізу сечі для дослідження з методиками Зимницького, Аддіса–Каковського, Нечипоренка, їх діагностичне значення. Підготовка та проведення шлункового та дуодентального зондувань. Промивання шлунка, способи його виконання, взяття промивних вод на дослідження. Підготовка зондів, катетерів, наконечників до маніпуляцій. Методика і техніка реєстрації електрокардіограми. Найпростіший аналіз її основних елементів.

Тема 4. Застосування медичних п'явок, умови їх зберігання. Правила користування кишеньковим та стаціонарним інгаляторами. Обробка та дезінфекція засобів для багаторазового використання. Методика і техніка подавання зволоженого кисню та користування кисневою подушкою. Ознайомлення із проведенням фізіотерапевтичних процедур (гідротерапевтичних, світлових, електромагнітних): методика їх відпускання, спостереження за хворими та надання першої долікарської допомоги у разі погіршення стану хворого при проведенні фізіотерапевтичних процедур.

Тема 5. Особливості роботи медсестри у відділенні інтенсивної терапії.

Загальні правила догляду за хворими із постільним режимом, тяжкохворими і агонуючими. Забезпечення зручного положення у ліжку, профілактика пролежнів, особиста гігієна, переміна натільної і постільної білизни, забезпечення фізіологічних випорожнень (сечо-, каловипускання). Користування підкладним судном та сечоприймачем. Застосування газовивідної трубки, клізм. Види клізм, методика і техніка їх застосування, методи дезінфекції і зберігання обладнання для клізми. Годування тяжкохворих пацієнтів із суворим ліжковим режимом. Парентеральний метод штучного введення в організм харчових продуктів. Поняття про реанімацію. Методика і техніка найпростіших реанімаційних заходів: штучне дихання методом з рота в рот та з рота в ніс, непрямий масаж серця. Процес умирання та його періоди. Поняття про клінічну і біологічну смерть. Правила поведінки з трупом. Перша допомога при отруєннях. Перша допомога при тепловому і сонячному ударах. Перша допомога при утопленнях. Перша допомога при електротравмі.

Блок 2. Сестринська практика у хірургічному відділенні стаціонару

Тема 1. Введення в хірургію. Асептика та антисептика. Гігієна в хірургічному стаціонарі. Структура хірургічного відділення. Спеціалізації медичної сестри хірургічного відділення.

Антисептика. Види антисептики. Характеристика основних груп антисептичних засобів та основні способи їх застосування. Внутрішньо-лікарняна інфекція. Санітарно-епідеміологічний режим. Асептика. Хірургічна операція. Класифікація хірургічних операцій. Етапи хірургічного втручання. Передопераційна підготовка хворого та ведення післяопераційного періоду. Особливості хірургічного втручання в контексті невиліковного захворювання, покази. Поняття паліативної хірургії.

Тема 2. Організація праці у чистій перев'язочній. Десмургія, перев'язувальний матеріал. Типові бинтові пов'язки.

Десмургія. Визначення. Правила накладання та типи бинтових пов'язок. Типові пов'язки на верхню кінцівку, голову, шию, грудну клітку. Десмургія як розділ хірургії. Історія. Пов'язка та перев'язка. Перев'язочний матеріал. Класифікація: Тиснучі пов'язки, Імобілізуючі, Корируючі, Оклюзійні, Пов'язки з витяганням. Залежні від матеріалу та локалізації. Види і власності перев'язувального матеріалу. Правила накладання бинтових пов'язок. Типові бинтові пов'язки циркулярна, спіральна, на очі, вуздечка, Пов'язки на живіт, промежину, нижню кінцівку. Гіпсова техніка. Хрестоподібна або вісімкоподібна, Колосоподібна пов'язка, Пов'язка на великий палець, Пов'язка Дезо, Вільпо, Гіпократа.

Тема 3. Догляд за хворими з гнійною патологією. Антисептика. Гнійна перев'язочна. Правила поведінки, техніки безпеки при роботі з гнійним матеріалом. Хірургічна тактика при лікуванні гнілісного хірургічного процесу, особливості медикаментозного лікування.

Особливості ведення пацієнтів з гнійними ранами. Принципи запобігання внутрішньолікарняної інфекції. Антисептичні розчини, правила приготування та зберігання.

Тема 4. Травматизм та ушкодження.

Принципи надання допомоги при травмах в умовах прийомного відділення та хірургічного стаціонару. Алгоритм першої медичної допомоги

Тема 5. Хірургічна інфекція.

Загальна гнійна інфекція (сепсис). Алгоритм та клінічні критерії для діагностики сепсису. Принципи комплексного лікування хірургічного сепсису. Септичний шок: критерії для діагностики, принципи лікування. Синдром поліорганної недостатності: основні показники, за якими визначають недостатність тієї чи іншої системи. Поняття про дезінтоксикацію, способи і покази для застосування. Імунотерапія, покази та принципи проведення.

Блок 3. Сестринська практика у педіатричному відділенні стаціонару

Тема 1. Особливості деонтології в роботі медсестри з дітьми та їх родичами. Законодавчі та нормативні акти, що регламентують роботу медсестри педіатричного відділення.

Обов'язки медичної сестри педіатричного відділення. Питання моральної та правової відповідальності медичної сестри педіатричного відділення перед суспільством. Законодавчі та нормативні акти, що регламентують роботу медичної сестри педіатричного відділення:

- Закон України "Основи законодавства України про охорону здоров'я" № 2801/ХІІ від 19.11.1992 року.
- Указ Президента України "Про Національну програму «Діти України»" № 63/96 від 18.01.1996 р.
- Постанова Кабінету Міністрів України "Про затвердження Міжгалузевої комплексної програми "Здоров'я нації" на 2002–2011 роки" № 14 від 10.01.2002 р. • Наказ МОЗ України "Про організацію та забезпечення медичної допомоги новонародженим в Україні" № 4 від 05.01.96 р.
- Наказ МОЗ України "Про організацію та забезпечення медичної допомоги новонародженим в Україні" № 4 від 05.01.96 р. зі змінами, внесеними згідно з Наказом МОЗ України № 59 від 10.02.2003 р.

- Наказ МОЗ України "Про затвердження Клінічного протоколу медичного догляду за здоровою дитиною віком до 3 років" № 149 від 20.03.2008.

Тема 2. Організація роботи поста медичної сестри. Медична документація, порядок її ведення.

Розміщення поста. Оснащення. Організація роботи (графік змін), розпорядок роботи. Перелік обов'язків постової медичної сестри. Контроль за виконання хворими, а також молодшим медичним персоналом і відвідувачами встановлених правил внутрішнього розпорядку лікарні. Медична документація: Журнал здачі чергувань, щоденник роботи середнього медичного працівника (ф.№ 039/у) (сестринський зошит), журнал санітарно-освітньої роботи, журнал реєстрації оглядів на педикульоз, журнал реєстрації інфекційних захворювань, журнал екстрених повідомлень, температурний лист, лист лікарських призначень.

Тема 3. Спектр обов'язків та дій постової медичної сестри педіатричного відділення.

Забезпечення лікувального та діагностичного процесу у педіатричному стаціонарі. Основні види клізм методика та правила їх постановки дітям різного віку. Підготовка хворих та необхідного обладнання для взяття калу на яйця гельмінтів, приховану кров, копрограму. Правила взяття аналізу сечі для дослідження за методиками Зимницького, Нечипоренка, Аддіса–Каковського, їх діагностичне значення. Техніка взяття мазків із зіва та носа.

Тема 4. Забезпечення діагностичного та лікувального процесу в педіатричному стаціонарі.

Правила накладання зігрівального компресу. Техніка застосування гірчичників, користування грілкою, пухирем з льодом. Правила користування кишеньковим та стаціонарним інгаляторами. Методика і техніка подавання зволоженого кисню та користування кисневою подушкою. Промивання шлунка, способи його проведення, взяття промивних вод на дослідження. Підготовка зондів, катетерів, кінцевиків до маніпуляцій.

Тема 5. Обов'язки медсестри із забезпечення вигодовування дітей першого року життя.

Техніка антропометричних вимірювань (зросту, маси, обводів грудей та голови) дітей різного віку. Правила прикладання дітей до грудей при природному вигодовуванні. Техніка годування дитини із пляшечки при штучному вигодовуванні. Проведення гігієнічної ванни грудній дитині, підмивання дітей, особливості підмивання дівчаток. Техніка промивання очей, прочищення вух та носа та обробку пуповидного залишку новонародженої дитини, закапування крапель у носа, очі та вуха дитині. Техніка антропометричних вимірювань (зросту, маси, обводів грудей та живота) дітей різного віку.

Структура навчальної дисципліни «Сестринська практика»

Назви блоків і тем	Кількість годин			
	Усього	Практ. заняття	СРС	
			Індивід. з викладачем	Самост.
Блок 1. Сестринська практика у терапевтичному відділенні стаціонару				
1. Морально-етичні та законодавчі засади медсестринства в Україні. Організація роботи				

та обов'язки медичної сестри основних структурних підрозділів терапевтичного стаціонару.	3	1		2
2. Обов'язки та дії постової й маніпуляційної медичної сестри терапевтичного відділення. Особливості роботи процедурного кабінету терапевтичного відділення та обов'язки медичної сестри щодо їх забезпечення.	6	2		4
3. Обов'язки медичної сестри із забезпечення діагностичного процесу у терапевтичному стаціонарі. Основні правила підготовки хворого до проведення гастроскопії, ректороманоскопії,	6	2		4
4. Найпростіші методи фізіотерапії. Основні види компресів. Правила накладання зігрівального, холодного, лікувального компресів. Техніка застосування банок, гірчичників, користування грілкою, міхуром з льодом.	6	2		4
5. Особливості роботи медсестри у відділенні інтенсивної терапії. Загальні правила догляду за хворими із постільним режимом, тяжкохворими і агонуючими. Забезпечення зручного положення у ліжку, профілактика пролежнів, особиста гігієна, переміна натільної і постільної білизни, забезпечення фізіологічних випорожнень (сечо-, каловипускання).	6	2		4
Підсумковий контроль 1	3	1		2
Усього годин з блоку 1	30	10		20
Блок 2. Сестринська практика у хірургічному відділенні				
1. Введення в хірургію. Септика та антисептика. Гігієна в хірургічному стаціонарі. Структура хірургічного відділення. Спеціалізації медичної сестри хірургічного відділення. Антисептика.	3	1		2
2. Організація праці у чистій перев'язочній Десмургія, перев'язувальний матеріал. Типові бинтові пов'язки. Десмургія. Визначення. Правила накладання та типи бинтових пов'язок. Типові пов'язки на верхню кінцівку, голову, шию, грудну клітку.	6	2		4
3. Догляд за хворими з гнійною патологією. Антисептика. Гнійна перев'язочна. Правила поведінки, техніки безпеки при роботі з гнійним матеріалом. Хірургічна тактика при лікуванні гнилісного хірургічного процесу, особливості медикаментозного лікування. Особливості ведення пацієнтів з гнійними ранами. Принципи запобігання	6	2		4

внутрішньолікарняної інфекції.				
4. Травматизм та ушкодження. Принципи надання допомоги при травмах в умовах прийомного відділення та хірургічного стаціонару. Алгоритм першої медичної допомоги	6	2		4
5. Хірургічна інфекція. Загальна гнійна інфекція (сепсис). Алгоритм та клінічні критерії для діагностики сепсису. Принципи комплексного лікування хірургічного сепсису. Септичний шок: критерії для діагностики, принципи лікування.	6	2		4
Підсумковий контроль № 2	3	1		2
Усього годин з блоку 2	30	10		20
Блок 3. Сестринська практика у педіатричному відділенні				
1. Особливості деонтології в роботі медсестри з дітьми та їх родичами. Законодавчі та нормативні акти, що регламентують роботу медсестри педіатричного відділення. Обов'язки медичної сестри педіатричного відділення.	3	1		2
2. Організація роботи поста медичної сестри. Медична документація, порядок її ведення.	6	2		4
3. Спектр обов'язків та дій постової медичної сестри педіатричного відділення. Забезпечення лікувального та діагностичного процесу у педіатричному стаціонарі. Основні види клізм методика та правила їх постановки дітям різного віку.	6	2		4
4. Забезпечення діагностичного та лікувального процесу в педіатричному стаціонарі Правила накладання зігрівального компресу. Техніка застосування гірчичників, користування грілкою, пухирем з льодом. Правила користування кишеньковим та стаціонарним інгаляторами.	6	2		4
5. Обов'язки медсестри із забезпечення вигодовування дітей першого року життя. Техніка антропометричних вимірювань (зросту, маси, обводів грудей та голови) дітей різного віку. Правила прикладання дітей до грудей при природному вигодовуванні. Техніка годування дитини із пляшечки при штучному вигодовуванні. Проведення гігієнічної ванни грудній дитині, підмивання дітей, особливості підмивання дівчаток.	6	2		4
Підсумковий контроль № 3	3	1		2

Усього годин з блоку 3	30	10		20
Усього з дисципліни:	90	30	-	60

4. Зміст навчальної дисципліни

4.1. План практичних занять – див. вище у «Структурі навчальної дисципліни»

4.2. Самостійна робота

Основними видами самостійної роботи студентів є:

- Передаудиторна підготовка до практичних занять.
- Опанування практичними навичками з догляду за хворими.
- Робота у відділеннях стаціонару в обов'язки обов'язків молодшої медичної сестри.
- Виконання індивідуальної роботи.

№ з/п	Назва теми (або зміст роботи)	Кількість годин
Блок 1. Сестринська практика у терапевтичному відділенні стаціонару		
1.	Підготовка до практичних занять	4
2.	Робота у терапевтичному відділенні стаціонару по засвоєнню та відпрацюванню практичних навичок	4
3.	Заповнення основної звітної документації – Щоденника виробничої практики та Підсумкового звіту	4
4.	Індивідуальна робота відповідно до обраної тематики індивідуальних завдань	4
5.	Підготовка до заліку	4
Усього:		20
Блок 2. Сестринська практика у хірургічному відділенні стаціонару		
1.	Підготовка до практичних занять	4
2.	Робота в хірургічному відділенні стаціонару по засвоєнню та відпрацюванню практичних навичок	4
3.	Індивідуальна робота відповідно до обраної тематики індивідуальних завдань	4
4.	Заповнення основної звітної документації – Щоденника виробничої практики та Підсумкового звіту	4
5.	Підготовка заліку	4
Усього:		20
Блок 3. Сестринська практика у педіатричному відділенні стаціонару		
1.	Підготовка до практичних занять	4
2.	Робота в педіатричному відділенні стаціонару по засвоєнню та відпрацюванню практичних навичок	4
3.	Індивідуальна робота відповідно до обраної тематики індивідуальних завдань	4
4.	Заповнення основної звітної документації – Щоденника виробничої практики та Підсумкового звіту	4
5.	Підготовка до підсумкового заліку	4

Усього:	20
Разом:	60

4.3. Забезпечення освітнього процесу

Навчання з програми «Сетринська практика» проходить на клінічних базах у лікувальних установах: госпіталь УМВС України у Миколаївській області, обласна клінічна дитяча лікарня та обласний клінічний госпіталь інвалідів війни. Навчання з програми проходить з використанням апаратури, обладнання лікувально-діагностичних відділень клінічних баз та залучення тематичних хворих, при наявності їх згоди та узгодження з лікуючим лікарем.

Методичне забезпечення практичних занять:

- Методичні розробки практичних занять для викладачів.
- Методичні вказівки до практичних занять для студентів.
- Варіанти тестових питань та завдань для перевірки вихідного рівня знань з кожної теми блоків.
- Варіанти ситуаційних завдань для перевірки засвоєння тем та блоків.
- Варіанти завдань (теоретичних та практичних) для проміжного контролю (підсумку за блоком) та підсумкового контролю - диференційованого заліку.
- Відеофільми та навчальні кінофільми з тематики заняття.
- Інструкції по роботі з фантомами та муляжами з відпрацювання практичних навичок.

5. Підсумковий контроль

Питання до проміжного контролю (підсумків за блоками) та підсумкового контролю (диференційованого заліку)

Питання терапевтичного блоку

1. Етичні основи сестринської справи.
2. Основні накази Міністерства охорони здоров'я України, які регламентують діяльність медичної сестри терапевтичного відділення.
3. Обов'язки медичної сестри основних підрозділів терапевтичного стаціонару.
4. Перелік документації, яка ведеться медичною сестрою, в різних підрозділах терапевтичного стаціонару.
5. Типи лікувально-профілактичних установ, їх структура та функції.
6. Приймальне відділення лікарні, функції.
7. Прийом, реєстрація та санітарна обробка пацієнта
8. Санітарно-протиепідемічний режим лікувально-профілактичних закладів.
9. Поняття інфекційної безпеки.
10. Види та методи дезінфекції.
11. Види та методи стерилізації.
12. Лікувально-охоронний режим, його елементи та значення для пацієнта.
13. Режими фізичної активності.
14. Туалет очей, слухових проходів, носових ходів, порожнини рота тяжкохворого.
15. Пролежні. Фактори ризику розвитку пролежнів, стадії утворення, локалізація, профілактики.
16. Лікувальне харчування, основні принципи. Годування тяжкохворих.
17. Харчування хворих в стаціонарі. Контроль за передачами з дому, зберіганням продуктів харчування.
18. Дієтичне харчування. Характеристика дієтичних столів.
19. Штучне годування: через зонд, гастростому, за допомогою живильної клізми, парентеральне.
20. Термометр: будова, правила зберігання і користування, дезінфекція.

21. Вимірювання температури тіла, реєстрація (цифрова, графічна), оцінка результатів.
22. Стадії гарячки, основні симптоми. Догляд за пацієнтами з гарячкою.
23. Спостереження за диханням (частота, глибина, ритм). Підрахунок частоти дихальних рухів, цифровий та графічний запис.
24. Правила користування індивідуальною плевальницею, її дезінфекція.
25. Оксигенотерапія: техніка подачі кисню з кисневої подушки, через апарат Боброва.
26. Пульс: техніка дослідження, властивості, цифрове та графічне зображення в температурному листку.
27. Артеріальний тиск: техніка вимірювання, оцінка, цифровий та графічний запис, порушення АТ.
28. Надання невідкладної долікарської допомоги при зомлінні.
29. Допомога пацієнту під час блювання.
30. Промивання шлунка, показання, протипоказання, техніка виконання.
31. Очисна клізма, показання, протипоказання, техніка виконання.
32. Сифонна клізма, показання, протипоказання, техніка виконання.
33. Краплинна клізма, показання, протипоказання, техніка виконання.
34. Лікувальна клізма, показання, протипоказання, техніка виконання.
35. Олійна клізма, показання, протипоказання, техніка виконання.
36. Метеоризм, застосування газовивідної трубки.
37. Механізм дії грілки: показання, протипоказання, техніка застосування.
38. Механізм дії, показання до призначення, техніка застосування міхура з льодом.
39. Показання, протипоказання, анатомічні ділянки, техніка постановки банок.
40. Показання, протипоказання, техніка накладання гірчичників.
41. Показання, протипоказання, види та застосування компресів.
42. Правила виписування та отримання лікарських засобів у стаціонарі.
43. Правила зберігання, розміщення та обліку ліків у відділенні.
44. Організація роздавання ліків у відділенні.
45. Зовнішнє застосування ліків: втирання мазей, закапування крапель в ніс, вуха, очі.
46. Інгаляції.
47. Ентеральне введення ліків: через рот, під язик, ректальне.
48. Парентеральний спосіб введення ліків, переваги і недоліки, інструментарій.
49. Внутрішньошкірні ін'єкції: призначення, анатомічні ділянки, техніка виконання.
50. Проба Манту та проба на чутливість до медикаментів. Оцінка результатів.

Питання хірургічного блоку

51. Кровотеча, її види. Методи визначення крововтрати.
52. Визначення стану важкості хворого з гострою крововтратою.
53. Методи тимчасової та остаточної зупинки кровотечі.
54. Групи крові та резус-приналежність. Методи визначення групи крові та резус-фактора.
55. Загальні правила переливання крові. Необхідний перелік досліджень, який слід провести перед переливанням крові.
56. Правила визначення макроскопічних якостей донорської крові.
57. Методика проведення гемотрансфузії.
58. Види анестезії та обов'язки медичної сестри під час виконання інфільтраційної, провідникової та перидуральної анестезії.
59. Технічні засоби для виконання інгаляційного наркозу. Методика проведення ендотрахеального наркозу та роль медичної сестри.
60. Найпростіші реанімаційні заходи: техніка виконання штучної вентиляції легень та непрямого масажу серця.
61. Види ран. Первинна хірургічна обробка рани.
62. Роль медичної сестри в організації хірургічної обробки гнійної рани. Види вторинних швів.

63. Структура чистих і гнійних перев'язочних, роль медичної сестри в організації санітарно-гігієнічного режиму.
64. Сучасні методи обробки рук хірурга та операційної медичної сестри.
65. Способи обробки операційного поля.
66. Основні інструменти та правила їх підбору для проведення венесекції, трахостомії, плевральної пункції, первинної хірургічної обробки рани, лапароцентезу, скелетного витягання.
67. Антисептичні препарати для промивання гнійних ран. Методика промивання дренажних трубок, заміни дренажів хворому з гнійною раною.
68. Види швів. Основні правила їх накладання та зняття.
69. Техніка виконання перев'язки хворому з чистотою (операційною) раною.
70. Ушкодження м'яких тканин, черепа, грудної клітки. Заходи першої медичної допомоги постраждалим із закритими пошкодженнями
71. Основні типи пов'язок та способи їх накладання.
72. Правила транспортування постраждалих із пошкодженнями м'яких тканин, черепа, грудної клітки. Профілактичні заходи щодо попередження розвитку травматичного шоку, пневмотораксу, внутрішньої кровотечі.
73. Ознаки переломів кісток та вивихів. Надання першої допомоги при переломах. Застосування засобів транспортної іммобілізації.
74. Методи визначення площі ураження і важкості стану пацієнта з опіком.
75. Обов'язки медичної сестри щодо забезпечення інфузійної терапії для пацієнта в стані опікового шоку.
76. Ознаки відмороження, перша допомога постраждалому з відмороженням.
77. Гострі гнійні захворювання м'яких тканин, їх різновиди та основні клінічні ознаки.
78. Оцінка стану важкості хворого при гнійних захворюваннях м'яких тканин.
79. Дії медичної сестри при консервативному та оперативному лікуванні абсцесів, флегмон, фурункулів, карбункулів, гідраденіту, маститу, бешихи, лімфаденіту, лімфангоїту, парапроктиту.
80. Гостра специфічна інфекція. Роль медичної сестри в лікувальних програмах при газовій анаеробній гангрені, правцеві, дифтерії рани, сибірці.
81. Способи профілактики правця, дифтерії, сибірки, газової гангрені.
82. Основні ознаки некрозу, гангрені, виразки, стороннього тіла.
83. Способи обробки некротизованих та виразкових ділянок м'яких тканин. Ампутація кнцівки, підбір інструментарію для її проведення.
84. Роль медичної сестри в забезпеченні призначеного лікування хворих з різними видами некрозу, гангрені, виразок, нориць, стороннім тілом.
85. Невідкладна допомога при ураженнях електричним струмом, обмороженні, термічних опіках.

Питання педіатричного блоку

86. Основні деонтологічні засади роботи медсестри з дітьми та їх родичами.
87. Особливості роботи медичної сестри з інкурабельними пацієнтами різного віку та їх родичами
88. Основні обов'язки медичної сестри педіатричного відділення.
89. Організація роботи поста медичної сестри педіатричного відділення. Документація, що заповнюється постовою медсестрою, правила її ведення. Правила передачі чергування наступній зміні.
90. Організація роботи медичної сестри маніпуляційного кабінету педіатричного відділення. Основна документація, правила зберігання та обліку медикаментозних засобів і медичного інструментарію.
91. Організація роботи медичної сестри процедурного кабінету педіатричного відділення.
92. Особливості термометрії, вимірювання артеріального тиску та дослідження пульсу

- у дітей різного віку.
93. Правила введення дітям лікарських засобів через рот.
 94. Особливості виконання підшкірних, дом'язевих, довенних ін'єкцій дітям різного віку.
 95. Правила розрахунку дози антибіотика дитині даного віку.
 96. Методика та правила постановки різноманітних видів клізм дітям різного віку.
 97. Особливості застосування у дітей гірчичників, користування грілкою та пухирем з льодом.
 98. Правила взяття у дітей аналізу сечі для дослідження за методиками Зимницького, Нечипоренка, Аддіса-Каковського та їх діагностичне значення.
 99. Принципи підготовки хворих дітей до рентгенологічного дослідження шлунково-кишкового тракту, сечовидільної системи, до ендоскопічного дослідження шлунково-кишкового тракту.
 100. Принципи надання невідкладної допомоги дитині при ларингоспазмі і стенозуючому ларингіті, при попаданні стороннього тіла у дихальні шляхи, при нападі бронхіальної астми, при судомному синдромі, при гострій судинній недостатності (непритомність, колапс).
 101. Основні ознаки клінічної смерті. Правила проведення первинної серцево-легеневої реанімації.
 102. Основні принципи догляду та спостереження за хворими з патологією шкіри.
 103. Основні принципи догляду та спостереження за хворими з патологією органів дихання.
 104. Основні принципи догляду та спостереження за хворими з патологією серцево-судинної системи.
 105. Основні принципи догляду та спостереження за хворими з патологією шлунково-кишкового тракту
 106. Основні принципи догляду та спостереження за хворими з патологією сечовидільної системи.
 107. Проведення гігієнічної ванни дитині грудного віку. Підмивання дітей залежно від статі.
 108. Організація паліативної допомоги дітям з невиліковними захворюваннями. Особливості ведення пацієнтів дитячого віку в термінальній стадії захворювання, догляд, методи паліативного лікування основних симптомів та синдромів
 109. Промивання очей, прочищення носу, вух, закапування крапель у ніс, вуха, очі.
 110. Особливості закапування крапель у ніс, очі та вуха дитині.
 111. Туалет новонародженої дитини. Туалет пуповинного залишку, догляд за пупковою ранкою.
 112. Правила прикладання дітей до грудей при природному вигодовуванні.
 113. Техніка годування дитини з пляшечки.

Приклад тестових завдань для розв'язання на практичних заняттях та проміжному контролі

Тема «Введення в хірургію. Септика та антисептика. Гігієна в хірургічному стаціонарі»

I. Розв'язати тестові завдання:

1. Як часто слід проводити вологе прибирання палат?
 - А. У міру необхідності.
 - Б. У міру необхідності, але не рідше двох разів на день.
 - В. Щодня.
 - Г. 3 рази в день.
 - Д. У міру необхідності, але не рідше 3 разів на тиждень.

2. В яку палату повинна бути госпіталізована хвора з інфільтратом, ознаками флуктуації?
- А. У палату інтенсивного післяопераційного спостереження.
 - Б. Ізолятор.
 - В. Загальну палату.
 - Г. Палату гнійного відділення.
 - Д. Окрему палату.
3. Як часто слід проводити зміну натільної і постільної білизни?
- А. 1 раз в 10 днів.
 - Б. Щотижня, після прийняття душу або ванни.
 - В. У міру його забруднення, але не рідше 1 разу на 10 днів.
 - Г. У міру наростання дискомфорту стану.
 - Д. 1 раз в 3 дня.
4. Які ускладнення пов'язані з порушенням правил асептики і антисептики при проведенні ін'єкцій?
- А. Повітряна і жирова емболія.
 - Б. Алергічні реакції.
 - В. Розвиток постін'єкційні інфільтратів і абсцесів.
 - Г. Захворювання сироватковим гепатитом В, С.
 - Д. Шкіряний дерматит.
5. Що вивчає медична деонтологія?
- А. Клінічні прояви різних захворювань.
 - Б. Взаємовідносини персональні між медичними працівниками і хворим.
 - В. Коло питань боргу, моралі і професійної етики медпрацівників.
 - Г. Оцінку професіоналізму медпрацівників.
 - Д. Ятрогенні захворювання.
6. Хто здійснює догляд за хворим?
- А. Лікар.
 - Б. Родичі хворого.
 - В. Молодший і середній медперсонал, родичі хворого, у кожного є свої функції.
 - Г. Молодший медперсонал
 - Д. Родичі хворого.
7. Що означає поняття «спеціальний» догляд?
- А. Догляд, здійснюваний особливо ретельно.
 - Б. Догляд, що проводиться в спеціальних умовах.
 - В. Догляд, що вимагає присутності певних фахівців.
 - Г. Догляд, який передбачає додаткові заходи у зв'язку зі специфікою захворювання.
 - Д. Догляд, обумовлений соціальним становищем хворого.
8. У хворого, направлено на госпіталізацію, в приймальному відділенні обнаружені платтяні воші. Ваші дії:
- А. Відмовити хворому в госпіталізації.
 - Б. Провести повторне миття з милом в ванні, відправити одяг і білизна хворого в дезинсекційну камеру.
 - В. Провести санітарну обробку, що включає стрижку волосся голови, змачування волосся сумішшю гасу і соняшникової олії, подальше миття голови із застосуванням гарячого 10% розчину столового оцету.

- Г. переодягнені в лікарняний одяг.
Д. Викликати дезінфекційну службу.
9. У приймальне відділення поступив хворий зі скаргами на болі в животі. Стан хворого задовільний. Чи можна йому прийняти гігієнічну ванну?
А. Можна.
Б. Не можна.
В. Можна після виключення гострого хірургічного захворювання.
Г. Можна, однак температура води повинна бути не вище 38 ° С.
Д. Можна, якщо хворий не може стояти.
10. У приймальне відділення доставлений хворий з підозрою на шлунково - кишкову кровотеч (3 години тому була блювота вмістом типу «кофейної гущі»). Почувається суб'єктивно задовільно, може передві- гатися самостійно. Як транспортувати хворого в відділення?
А. Пішки в супроводі медсестри.
Б. У кріслі-каталці.
В. Тільки на каталці.
Г. Тільки на каталці в супроводі медсестри.
Д. Тільки в кріслі-каталці в супроводі молодшої медсестри.
11. З якою метою хворим із захворюваннями серцево-судинної системи, що страждають важкою задишкою, рекомендують приймати в ліжку полусідячее положення?
А. У такому положенні зручніше годувати.
Б. Зменшується застій крові в малому колі кровообігу.
В. Зменшується небезпека виникнення пролежнів.
Г. Попереджує западання язика.
Д. Профілактика розвитку набряку легенів
12. У чому полягає основне призначення функціональної ліжка?
А. Дозволяє надати хворому найбільш вигідне і зручне для нього положення.
Б. Її можна легко і швидко пересувати.
В. Полегшує медперсоналу виконання їхніх функцій з лікування та догляду.
Г. Профілактика пролежнів.
Д. Профілактика формування тромбоутворення в периферических судинах
13. Чи можуть виникати пролежні при вимушеному сидячому положенні хворих?
А. Не можуть, оскільки пролежні утворюються тільки при положенні хворого на спині, на животі або на боці.
Б. Чи можуть в області сідничних горбів.
В. Не можуть, оскільки при сидячому положенні між кістковими виступами і матрацом залишається великий шар підшкірно-жирової клітковини і мишечної тканини.
Г. Можуть, в будь-якому положенні хворого.
Д. Чи можуть, в області кісток п'ят.
14. Чому подсувне коло не можна надувати занадто сильно?
А. Він швидко вийде з ладу.
Б. Йому важко буде надати в ліжку стійке положення.
В. Він повинен міняти свою форму при рухах хворого.
Г. Викликає появу пролежнів.
Д. Сприяє утворенню поприлості.

15. Що слід зробити в початковій стадії утворення пролежнів?
- А. Посилити всі профілактичні заходи (утримання ліжку, зміна положення хворого, ретельний туалет шкіри).
 - Б. Використовувати різні біологічно активні мазі.
 - В. Провести хірургічне лікування.
 - Г. Призначити фізіопроцедури на уражену область (УВЧ, УФО), обробити уражені ділянки 1% розчином брильянтового зеленого, міцним розчином марганцевокислого калію, 5-10% розчином йоду.
 - Д. Накласти пластирну пов'язку.

Приклад залікового білету

Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Рівень вищої освіти – магістр
Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»
Спеціальність: 222 «Медицина»
Навчальна дисципліна – Сестринська практика

Варіант № 0

1. Основні принципи догляду та спостереження за хворими з патологією органів дихання.
(Максимальна кількість балів – 15).
2. Лікувально-охоронний режим, його елементи та значення для пацієнта.
(Максимальна кількість балів – 15).
3. Сучасні методи обробки рук хірурга та операційної медичної сестри.
(Максимальна кількість балів – 15).
4. Невідкладна допомога при ураженнях електричним струмом, обмороженні, термічних опіках.
(Максимальна кількість балів – 15).
5. Завдання: при ранковому обході медична сестра у 4х місій платі виявила, що у всіх хворих температура тіла підвищилась до 38 – 39гр.С. На шкіряних покровах є ознаки висипань.
Тактика та дії медсестри. Поясніть ваше рішення. (Максимальна кількість балів – 20).

*Затверджено на засіданні кафедри терапевтичних та хірургічних дисциплін,
протокол № ___ від «__» _____ 2020 р.*

Завідувач кафедри:

професор Зак М. Ю.

Екзаменатор:

PhD Фролов Ю. А.

6. Критерії оцінювання та засоби діагностики результатів навчання

Методи контролю

- Опитування (перевірка теоретичних знань та практичних навичок).
- Тестовий контроль.

Поточний контроль. Перевірка на практичних заняттях теоретичних знань і засвоєння практичних навичок, а так само результатів самостійної роботи студентів. Контролюються викладачами відповідно до конкретної мети навчальної програми. Оцінка рівня підготовки студентів здійснюється шляхом: опитування студентів, рішення й аналізу

ситуаційних задач і тестових завдань, інтерпретації результатів клініко-інструментальних і клініко-лабораторних досліджень, контролю засвоєння практичних навичок.

Проміжний контроль. Перевірка можливості використання студентами для клініко-діагностичного аналізу отриманих теоретичних знань і практичних навичок по всіх вивчених темах, а так само результатів самостійної роботи студентів. Здійснюється на останньому занятті за блоком шляхом здачі практичних навичок, рішення ситуаційних завдань і тестування.

Підсумковий контроль проводиться по завершенню вивчення дисципліни (семестру) у **формі диференційованого заліку.**

До проміжного контролю (атестація за блоками) та підсумкового контролю (диференційований залік) допускаються студенти, які відвідали всі передбачені навчальною програмою навчальні заняття та освоїли практичні навички, що передбачені навчальною програмою, виконали в повному обсязі самостійну роботу та у процесі навчання набрали за семестр (разом за трьома блоками) кількість балів, **не менше, ніж мінімальну – 70 балів.**

Розподіл балів, які можуть отримати студенти

Оцінювання здійснюється за 200-бальною шкалою університету, яка відповідає аналогічній шкалі ЄКТС. Згідно з нею, за поточну навчальну діяльність (ПНД) студент сумарно може отримати максимально 120 балів, мінімально, як вказано вище, - 70 балів; на підсумковому контролі – від 50 до 80 балів.

Відповідно, максимальна оцінка на кожному практичному занятті/за тему з сестринської практики може бути 8 балів (120 балів : 15 практичних занять), за блок – 40 балів (8 балів x 5 занять); мінімальна – 4,7 бала (70 балів : 15 практичних занять), за блок – 23,5 бала (4,7 бала x 5 практичних занять).

На дифзаліку студент може максимально отримати 80 балів, залік вважається складеним, якщо студент отримав не менше 50 балів. Розподіл балів на заліку – див. вище у прикладі залікового білету.

Оцінка успішності студента

Вид діяльності (завдання)	Максимальна кількість балів
Блок 1	
Тема 1	8
Тема 2	8
Тема 3	8
Тема 4	8
Тема 5	8
<i>Проміжний контроль</i>	
Блок 2	
Тема 6	8
Тема 7	8
Тема 8	8
Тема 9	8
Тема 10	8
<i>Проміжний контроль</i>	
Блок 3	
Тема 11	8
Тема 12	8
Тема 13	8
Тема 14	8

Тема 15	8
<i>Проміжний контроль</i>	
Разом	120
Диференційований залік	80
Всього за ПНД та залік	200

Критерії оцінювання знань

Оцінкою 8 балів на практичному занятті/ за тему та 71-80 балів на заліку (А за шкалою ECTS та 5 за національною шкалою) відповідь студента оцінюється, якщо вона демонструє глибокі знання всіх теоретичних положень і вміння застосовувати теоретичний матеріал для практичного аналізу і не має ніяких неточностей.

Оцінкою 6-7 балів на практичному занятті та 61-70 балів на заліку (В та С за шкалою ECTS та 4 за національною шкалою) відповідь оцінюється, якщо вона показує знання всіх теоретичних положень, вміння застосовувати їх практично, але допускаються деякі принципові неточності.

Оцінкою 4,7-5 балів на практичному занятті та 50-60 балів на заліку (D та E за шкалою ECTS та 3 за національною шкалою) відповідь студента оцінюється за умови, що він знає головні теоретичні положення та може використати їх на практиці.

7. Рекомендовані джерела інформації

1. Касевич Н.М. Практикум з сестринської справи / Н.М. Касевич. – К.: Здоров'я, 2005.
2. Пасечко Н.В. Основи сестринської справи / Н.В. Пасечко. – Тернопіль : Укрмедкнига, 1999.
3. Загальний догляд за хворими в терапевтичному та хірургічному стаціонарах : навч. посібник для студентів медичних вузів; за ред.. А.Д. Візира. – Запоріжжя, 1996.
4. Нетяженко В.З. Загальний та спеціальний догляд за хворими / В.З. Нетяженко, А.Г. Сьоміна, М.С. Присяжнюк. – К., 1993.
5. Щуліпенко І.М. Загальний та спеціальний догляд за хворими з основами валеології / І.М. Щуліпенко. – К., 1998.
6. Чеботарьова В.Д. Пропедевтична педіатрія / В.Д. Чеботарьова, В.Г. Майданник. – К., 2001.
7. Практикум з пропедевтичної педіатрії з доглядом за дітьми / під ред.. В.Г. Майданник, К.Д. Дука, В.Г. Бурлай. – К.: Знання України, 2002.
8. Майданник В.Г. Фізичний та психічний розвиток дітей / В.Г. Майданник, М.А. Дадакіна. – К., 1993.
9. Майданник В.Г. Педіатрія / В.Г. Майданник. – Х.: Фолио, 2002.
10. Грандо А.А. Врачебная этика и деонтология / А.А. Грандо, С.А. Грандо.- К.: Здоров'я, 1994.
11. Загальна хірургія / за ред. С.П.Жученка, М.Д.Желіби, С.Д.Хіміча. Київ, —Здоров'я, 1999.
12. Загальна хірургія. Вибрані лекції / за ред. Б.І.Дмитрієва. Одеса, 1999.
13. Гостищев В.К. Общая хирургия. Москва, 1993.
14. Волколаков Я.В. Общая хирургия. Рига, 1989.
15. Стручков В.И., Стручков Ю.В. Общая хирургия. Москва, 1988.
16. Юрихин А.П. Десмургия. Ленинград, 1986.
17. Казицкий В.М., Корж Н.А. Десмургия. Київ, 1999.
18. Гребенев А.Л., Шептулин А.А. Основы общего ухода за больными. Москва, 1991.
19. Мурашко В.В., Шуганов Е.Г., Панченко А.В. Общий уход за больными. Учебное пособие. Москва, 1988.

- 20.Петров С.П. Общая хирургия. Санкт-Петербург, 1999.
- 21.Методика обстеження хірургічного хворого / під ред. М.О.Ляпіса. Тернопіль, 2000.
- 22.Жизневский Я.А. Основы инфузионной терапии. Минск, 1994.
- 23.Шевченко Ю.Л., Жибурт Е.Б. Безопасное переливание крови. СанктПетербург, 2000.
- 24.Мокшонов И.Я., Гарелин П.В., и др. Хирургические операции // Минск, 2004, с.413.
- 25.Мокшонов И.Я. Врачебная деонтология // Минск, 1998.
- 26.Касевич Н.М. Практикум з сестринської справи. — К.: Здоров'я, 2005.